

श्री शत्रुंजय - मुक्ति सम्यग्ज्ञान अभ्यासक्रम

द्वितीय वर्ष - अभ्यास - १

जून-२०१६

गुणांक - १००

प्रश्न - पत्र

सूचना : १. नाम और एनरोलमेंट नंबर बिना का पेपर रद्द किया जायेगा। २. लाल स्याही के पेन का उपयोग न करें। ३. समझ में न आये ऐसे अक्षरों वाले जवाब पत्र जांचे नहीं जायेंगे। ४. जवाब पत्र में ही योग्य खाने में जवाब लिखना है, साथ में दूसरा पेपर जोड़ना नहीं है, जोड़ने पर तीन मार्क्स काट लिये जायेंगे। ५. जवाब पत्र हर महिने की ता. २५ तक भेजना जरूरी है, आगे-पीछे आए पेपर जांचे नहीं जायेंगे। ६. सभी जवाब अभ्यासक्रम के आधार पर ही लिखना है। ७. जिस महिने का प्रश्न पत्र है, उसके बाद के महिने की २५ ता. को आपके मार्क्स तथा सही उत्तर इन्टरनेट पर दे दिये जायेंगे, उसके बाद आए हुये उत्तर पत्र स्वीकृत नहीं होंगे तथा फोन पर जवाब नहीं दिया जायेगा। ८. उत्तर पत्र में अभ्यासक्रम का नंबर लिखना जरूरी है।

प्रश्न नं. १ रिक्त स्थान की पूर्ति करो -

२०

१. श्रावक कुल में जन्म लेने से श्रावक जन्मयोग्य जीवन में करने योग्य की बात जन्म कृत्य में बतायी है।
२. सर्व धर्म के कृत्य सम्यक्त्व द्वारा किये बिना एक भी धर्म के कृत्य शोभा नहीं देते।
३. ये पाँच नमस्कार इस भूमितल पर रूप हैं।
४. मनोवर्गणा होने से सूक्ष्म परिणामी कहलाती है।
५. जब तक सूर्य उगता नहीं तब तक ही प्रकाश कर सकते हैं।
६. श्रावक जब तक यह जयणा जानते नहीं तब तक धर्मक्रिया करते हुए भी को पाता नहीं।
७. अनेकानेक विविध प्रकार के पदार्थ रहे हुए हैं।
८. दिक्पाल, क्षेत्रपाल आदि की भक्ति करके उनको ही मुक्ति देने वाला मानना यह मिथ्यात्व जानना।
९. दोनों हाथों में मजबूत रूप ऐसे उपाध्याय भ. को नमस्कार हो।
१०. याने आत्मा के साथ कम या ज्यादा कर्म दलिकों का जुड़ना।
११. वीर प्रभु की निष्फल गई फिर प्रभु वहाँ से विहार कर के महसेन उद्यान में पधारे।
१२. मुख्य कुंडो की गिनती में की गई है।
१३. आत्मा के अनन्तवीर्य गुण को आवृत करे वह है।
१४. हमारे जीवन की का मूल इस जयणा की न्यूनता है।
१५. साधु दुसरो के गुणों को सहन नहीं करें।
१६. अनंत आकाशास्तिकाय रूप है।
१७. वप्रोपरि पिधानं देहरक्षणे।
१८. पाप का नाश करने वाली और पुण्य का उपार्जन करानेवाली यह होती है।
१९. साधु साध्वी का मलिन शरीर देखकर दुगच्छा की हो तो नाम का अतिचार जानना।
२०. मुझसे इनके के अभिमान को सहन किया जा सके ऐसा नहीं है।

प्रश्न नं. २ एक शब्द में जवाब लिखो -

१५

१. खरगोश किसकी केशराशी काटने की तैयारी कर रहा है ?
२. किसी भी कार्य का प्रारंभ किससे होता है ?
३. नवकार मंत्र किसे रखने के लिये अंगारो की खाई रूप है ?
४. सम्यग्ज्ञान प्राप्त करने की इच्छा रखने वाली सर्व भव्यात्मा कौनसा ग्रंथ पढ़ने के अधिकारी है ?
५. श्री जिन प्रणीत धर्म का मूल क्या हैं ?
६. गुरु की देशना सुनकर भी जिसका चित्त स्थिर रहता नहीं वे कैसे श्रावक कहे जाते हैं ?
७. व्यंतर, मनुष्य, तिर्यच जिस लोक में बसते हैं वह किस आकार का है ?
८. इन्द्रभूति के मन में कौन सी शंका घर कर गई थी ?
९. विरती रूप रथ का सारथी कौन है ?
१०. आत्मा द्वारा बँधा हुआ कर्म आत्मा के किसी न किसी गुण को ढंकता है, उस कर्म के स्वभाव को क्या कहते हैं ?
११. चातुर्मास यह किसका काल है ?
१२. धातकीखंड के चारों ओर कौनसा समुद्र है ?
१३. पंच परमेष्ठी के पदों में से उत्पन्न हुई रक्षा किसका नाश करने वाली है ?
१४. कर्म बंध का दूसरा हेतु या कारण क्या है ?
१५. कृष्ण महाराजा का समावेश कौनसे श्रावक में होता है ?

प्रश्न नं. ३ नीचे दिये गये शब्दों के अर्थ लिखो -

१०

१. पड़िदि २) समासओ ३) खातिका ४) वुच्छं ५) तिविहो ६) कहं-चिट्ठे ७) ज्ञेयं ८) पव्वय ९) तस्य १०) आवृतश्च
११. अडवन्न १२) विग्घं १३) बहिः १४) कथिता १५) एगंपि १६) सव्वति समाणे १७) पिंडेसिं १८) इयं
१९. भन्नए २०) समायारी

પ્રશ્ન નં. ૪ જોડિયાં લગાઓ (સિर्फ 'B' કે નંબર લિખો) -

A	B
૧) પ્રતિક્રમણ	૧) હરિવર્ષ
૨) ઇન્દ્રભૂતિ	૨) અલોક
૩) ચૌદ પૂર્વધારી	૩) ક્રિયા
૪) કાંક્ષા	૪) સ્વાધ્યાય
૫) અકર્મભૂમિ	૫) મિથ્યા આહંબર
૬) કાર્મણ વર્ગણા	૬) વાદી મુખભંજન
૭) અપાપા નગરી	૭) પાશંદી દર્શન
૮) આકાશાસ્તિકાય	૮) આહારક શરીર
૯) શ્રદ્ધા	૯) યજ્ઞ
૧૦) અહાછંદ	૧૦) લોહાગ્રિ

પ્રશ્ન નં. ૫ નિમ્નલિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર સંખ્યા મેં લિખો -

૧૦

૧. જંબુદ્વીપ કે આજુબાજુ રહા લવણ સમુદ્ર કિતને યોજન પ્રમાણ વાલા હૈ ?
૨. વજ્રપંજર સ્તોત્ર મેં કિતને પદો સે અપને દેહ ઓર આત્મા કી રક્ષા જોડને મેં આઈ હૈ ?
૩. વીર પ્રભુ કે પ્રથમ સવસરણ મેં કિતને ઇન્દ્ર વહોં આયે થે ?
૪. સંપૂર્ણ શ્રાવક જીવન કા રહસ્ય પ.પૂ. રત્નશેખરસૂરિજી ને કિતને દ્વારોં સે બતાયા હૈ ?
૫. લોકોત્તર ગુરુગત મિથ્યાત્વ મેં કિતને પ્રકાર કે દ્રવ્યલિંગી બતાયે હૈ ?
૬. અલગ અલગ મોદક બનાતે સમય કિતની ચીજેં નિશ્ચિત હો જાતી હૈ ?
૭. ઇન્દ્રભૂતિ કે શિષ્યોં ને કિતને ઉપનામો સે ઓંકી બિરુદાવલી ગાઈ હૈ ?
૮. કિતને તત્વોં પર મન મેં સંદેહ રખને સે શંકા નામક અતિચાર લગતા હૈ ?
૯. જંબુદ્વીપ મેં મુખ્ય કિતને પદાર્થોં કા સંગ્રહ સંગ્રહણી હૈ ?
૧૦. અંતરાય કર્મ કે ભેદ કિતને ?

પ્રશ્ન નં. ૬ નીચે કે વાક્ય સહી (✓) હૈં યા ગલત (x) બતાઓ -

૧૦

૧. સૂંઠ કે મોદક સ્વભાવ સે કફ કો દૂર કરતે હૈં ।
૨. અપરપરિગૃહિત જિનબિંબ કા પૂજન કરના લોકતર દેવગત મિથ્યાત્વ કહલાતા હૈં ।
૩. ઉર્ધ્વલોક સાત રજ્જુ સે કુછ અધિક હૈં ।
૪. એક ભી શલ્ય શરીર મેં રહ જાયે તો પ્રાણોં કા હરણ કરનેવાલા સાબિત હોતા હૈં ।
૫. પંચપરમેષ્ઠી સે ઉત્પન્ન હુઈ રક્ષા કરકે કી ગઈ સાધના નિર્વિધન બનતી હૈં ।
૬. માલવદેશ કે પંડિત તો મેરે સે ભયભીત હો ત્રાસિત હો ઉઠે ।
૭. ગીતાર્થ કી બાત ન સમજે ન સ્વીકારે વહ શ્રાવક ખીલે કે સમાન જાનના ।
૮. મેં જિનેશ્વર પ્રભુ કી નિત્ય ત્રિકાલ પૂજા કરુંગા ।
૯. જંબુદ્વીપ કી નદિયોં મેં ઉતરને કે બડે ઉતાર સ્થાન તીર્થ કહલાતે હૈં ।
૧૦. સમાન પ્રદેશોં કે બને સ્કંધ સમુહ કો વર્ગણા કહતે હૈં ।

પ્રશ્ન નં. ૭ નીચે કે વાક્ય કિસ પૃષ્ઠ પર હૈં વહ પૃષ્ઠ નંબર લિખો -

૧૦

૧. ઇન ત્રીન તત્વોં પર શ્રદ્ધા રખના વો સમકિત કહલાતા હૈં ।
૨. અપને આપ કો સર્વજ્ઞ મનવાને વાલા યહ કોઈ મહાન ધૂર્ત હૈં, પ્રપંચ કા ઘર હૈં ।
૩. કર્મ કેસે કેસે અલગ અલગ પ્રકાર કે હૈં ઓર વે કેસા કેસા ફલ દેતે હૈં ।
૪. જહોં કે પુદ્ગલોં કે પરિણામ હલકે હોતે હૈં, અતઃ ઓસે અધોલોક ભી કહતે હૈં ।
૫. યે પાંચ નમસ્કાર ઇસ ભૂમિતલ પર વજ્રમય શિલારૂપ હૈં ।
૬. પરમાત્મા કે બતાઈ હુઈ શાસ્ત્ર સિધ્ધાંત પર અતૂટ શ્રદ્ધાયુક્ત સમકિત ધારી શ્રાવક કા ઇસમેં સમાવેશ હોતા હૈં ।
૭. સારે તીર્થોં મેં સદા બ્રમ્હચર્ય વ્રત પાલુંગા તથા નવકારસી ચૌવિહાર કરુંગા ।
૮. તર્કશાસ્ત્ર મેં મુજે કોઈ લાંઘ શકે એસા નહીં હૈં ।
૯. મોદક કે આકાર મેં વિવિધતા દેખને મિલતી હૈં, છોટે મોદક, મધ્યમ મોદક ઓર બડે મોદક જિનકા વજન ભિન્ન ભિન્ન હોતા હૈં ।
૧૦. ઉત્પાદ-વ્યય-ધૌવ્ય ઇસ ત્રિગુણાત્મક છઃ દ્રવ્યોં કા જહોં અવસ્થાન હૈં વહ લોક હૈં ।

પ્રશ્ન નં. ૮ અપની ભાષા મેં સમજાઓ -

૧૫

૧. જંબુદ્વીપ મેં રહે દસ પદાર્થોં કા સંક્ષિપ્ત સ્વરૂપ સમજાવો । ૨) સમકિત કિસે કહતે હૈં ? જિનેશ્વરોં ને ધર્મ કા મૂલ સમ્યક્ત્વ ક્યોં કહા હૈં ? ૩) કાર્મણ વર્ગણા કર્મ કેસે બનતી હૈં ૪) શ્રાવક કિસે કહતે હૈં ?
૫. પંચ પરમેષ્ઠી કે પાંચ પંદો સે ઉત્પન્ન રક્ષા સમજાઓ ।

જ્વાળ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જાળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com